

Platforma współpracy - Sieć metod alternatywnych

Krajowa Komisja Etyczna do Spraw Doświadczeń na
Zwierzętach

Przewodnicząca
Prof. dr hab. Elżbieta Kompanowska-Jeziarska

MZ, Warszawa, 24 stycznia 2019

Stosowanie istniejących metod alternatywnych w rozumieniu Dyrektywy

Wykorzystanie zwierząt jest dopuszczalne

jeśli nie istnieją metody alternatywne

pozwalające realizować ten sam cel

Metody alternatywne

– wszelkie narzędzia lub strategie realizujące zasadę 3R, które:

❖ umożliwiają uzyskanie informacji bez żywych zwierząt

❖ zapewniają ten sam poziom informacji przy wykorzystaniu mniejszej liczby zwierząt

❖ pozwalają udoskonalić przebieg procedur poprzez ograniczenie bólu, stresu lub cierpienia, lub zwiększają dobrostan zwierząt

Art. 3 ustawy z dnia 15 stycznia 2015 r. o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych (t.j. - Dz. U. 2018, poz. 1207.)

Procedury wykonuje się wyłącznie w celu:

1) prowadzenia badań:

a) podstawowych

b) aplikacyjnych, w tym badań translacyjnych polegających na przeniesieniu wyników badań przeprowadzonych na zwierzętach do praktyki klinicznej, jeżeli ich celem jest:

- zapobieganie chorobom, diagnozowanie lub leczenie chorób lub dysfunkcji u ludzi, zwierząt lub roślin,

- ocena, wykrywanie, regulacja lub zmiana stanów fizjologicznych ludzi, zwierząt lub roślin,

c) mających na celu zachowanie gatunku,

d) z zakresu medycyny sądowej;

2) zapewnienia dobrostanu zwierząt lub poprawy warunków chowu lub hodowli zwierząt gospodarskich;

3) opracowania i produkcji produktów leczniczych, środków spożywczych, pasz lub innych substancji lub produktów, lub badań ich jakości, skuteczności lub bezpieczeństwa stosowania.

4) ochrony środowiska naturalnego w interesie zdrowia lub dobrostanu ludzi i zwierząt;

5) kształcenia na poziomie szkolnictwa wyższego lub szkolenia w celu nabycia lub doskonalenia kompetencji zawodowych.

Źródła trudności w upowszechnianiu metod alternatywnych:

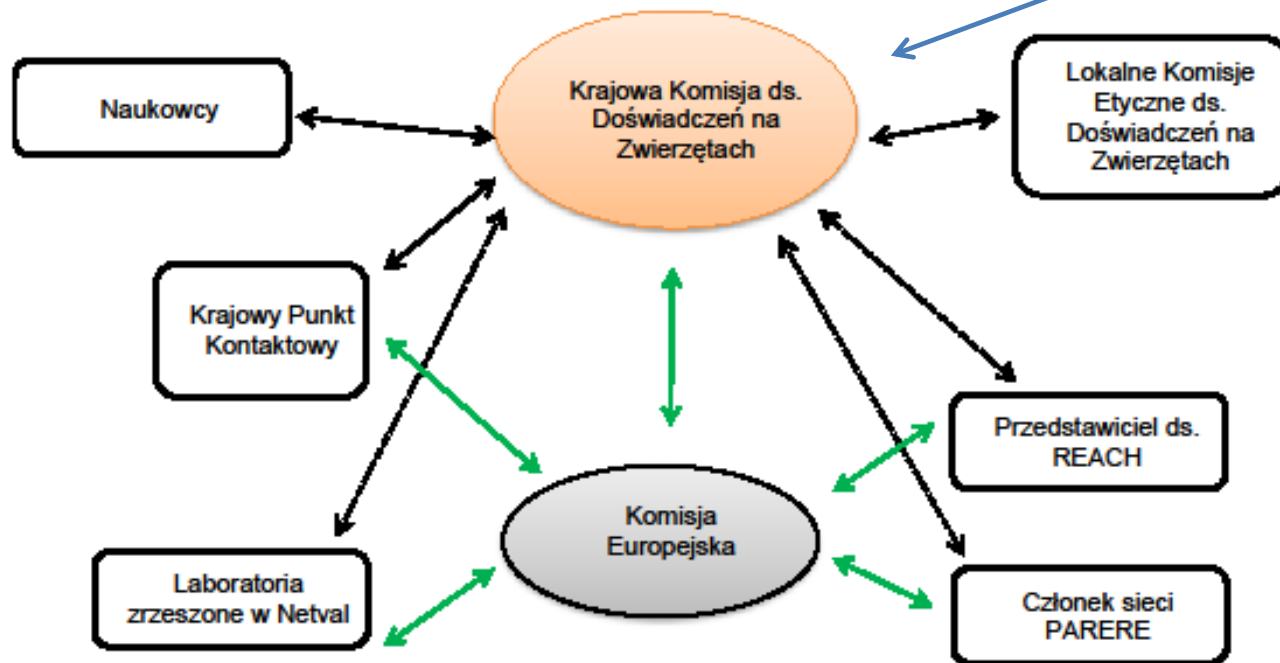
- ❖ brak wiedzy
- ❖ niewystarczające upowszechnianie informacji
- ❖ akceptowalność
- ❖ koszty

Cele Sieci:

- ❖ Promowanie metod alternatywnych i poprawa projektowania badań
- ❖ Rozpowszechnianie informacji o nowo zwalidowanych metodach alternatywnych oraz pracach związanych z rozwojem i walidacją metod alternatywnych
- ❖ Wspieranie/ułatwienie transferu metod *in vitro* między laboratoriami oraz rozpowszechniania dokumentów instruktażowych i materiałów szkoleniowych wspierających walidację
- ❖ Systematycznie aktualizowana strona internetowa gromadząca informacje przekazywane przez ww. podmioty (ułatwiająca planowanie doświadczeń i weryfikację projektów przez LKE)
- ❖ Działania zmierzające do zainicjowania zorganizowanych programów finansowania prac nad metodami alternatywnymi

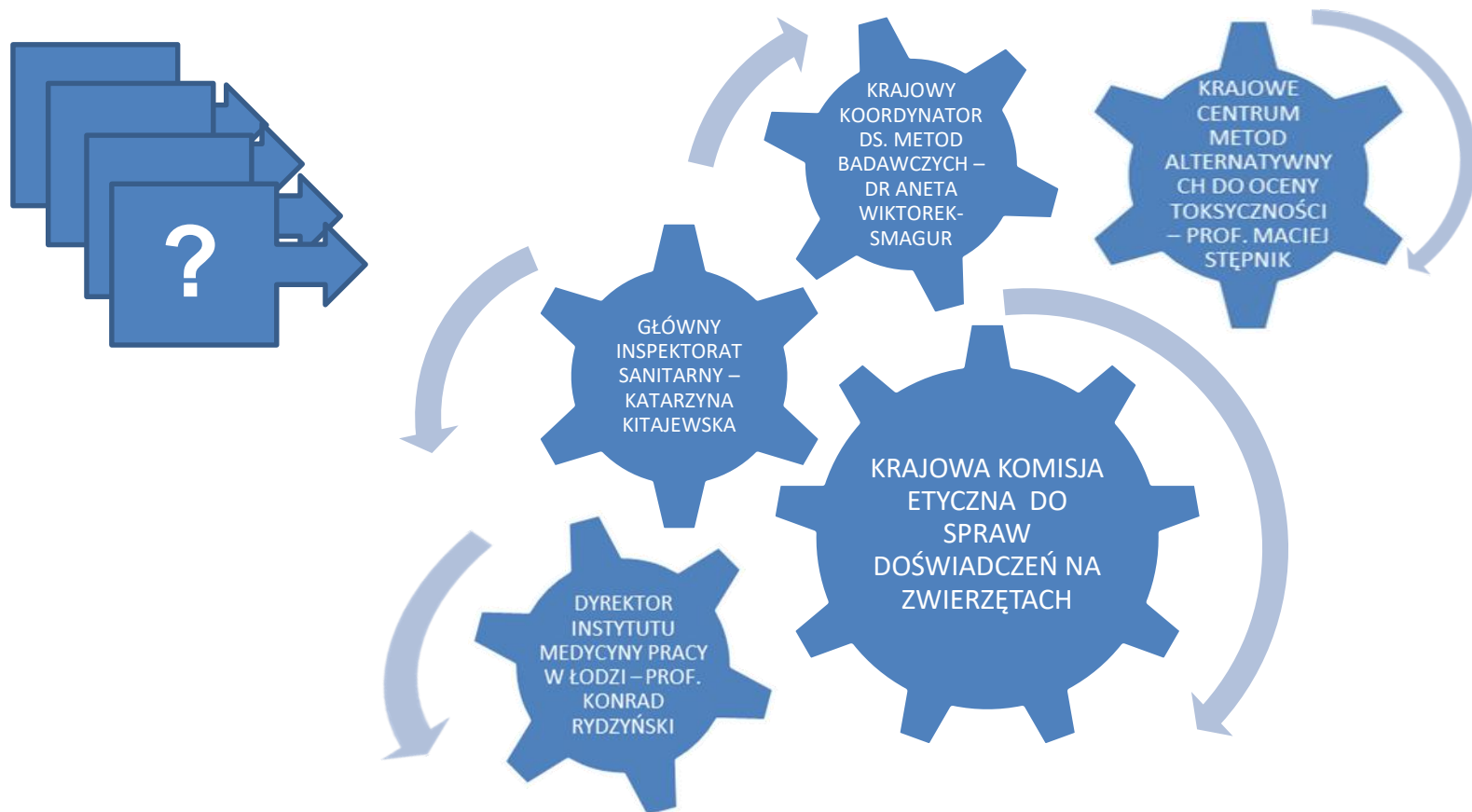
Sieć koordynująca działania związane z problematyką metod alternatywnych.

Zespoły ds. Dobrostanu

Gotowość włączenia się w inicjatywę Krajowej Komisji Etycznej do Spraw Doświadczeń na Zwierzętach wyraziło wiele instytucji zaangażowanych w opracowanie i wdrażanie krajowych i unijnych standardów związanych z metodami alternatywnymi.

Na spotkaniu w dniu **20 kwietnia 2018 r.** przedyskutowano i doprecyzowano ogólne cele, na których realizacji powinna koncentrować się ogólnopolska sieć.

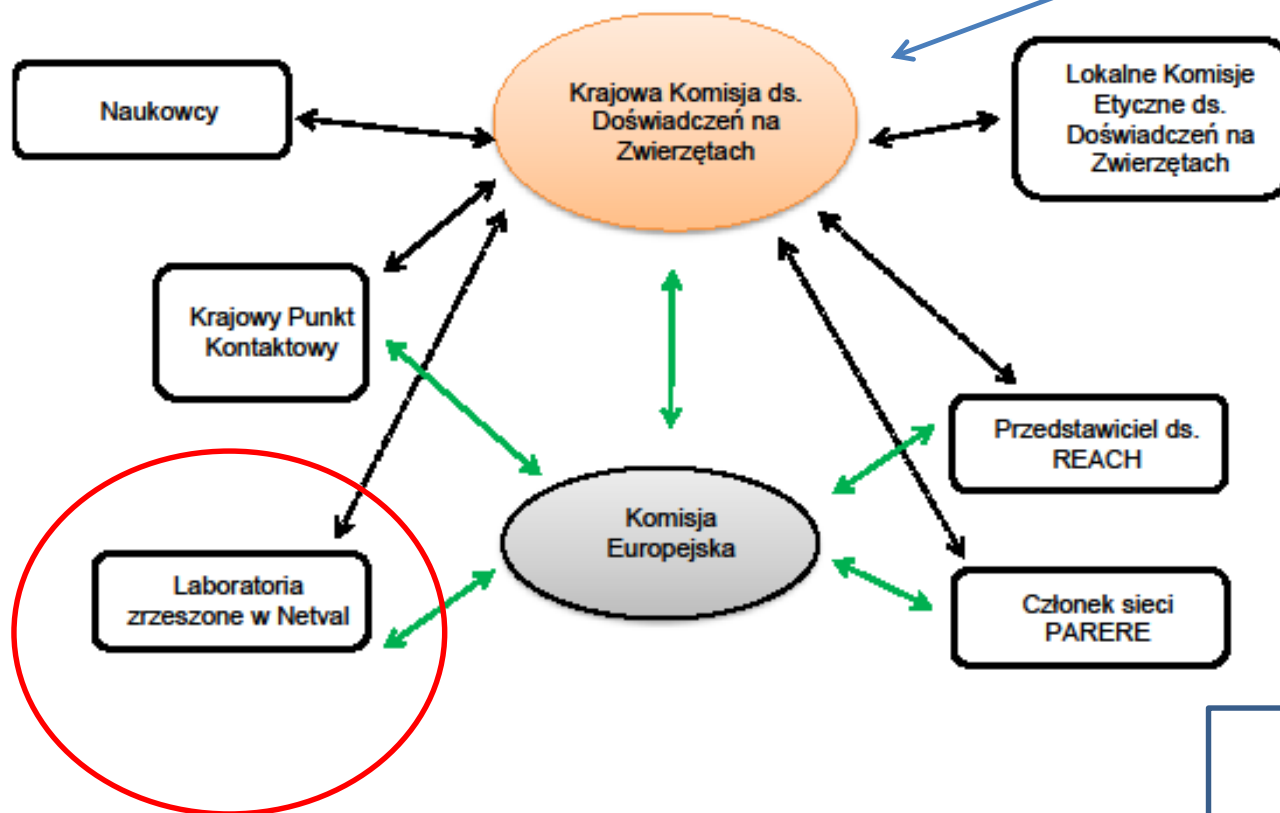

Nawiązane kontakty

- ❖ Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego
- ❖ Rada Naukowa przy Ministrze Zdrowia
- ❖ Dyrektor NCBiR
- ❖ Dyrektor NCN
- ❖ Prezes PAN
- ❖ Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich
- ❖ Konferencja Rektorów Uczelni Rolniczych i Przyrodniczych
- ❖ Konferencja Rektorów Uniwersytetów Polskich
- ❖

Sieć koordynująca działania związane z problematyką metod alternatywnych.

Zespoły ds. Dobrostanu

Konieczność istnienia platformy do zadawania pytań

Załącznik VII Dyrektywy 2010/63 EU

Zadania Unijnego laboratorium referencyjnego (EURL ECVAM):

2. ...

- c) Występowanie w roli centrum wymiany informacji w zakresie opracowywania metod alternatywnych
- d) Tworzenie, utrzymywanie i prowadzenie publicznych baz danych...dot. podejść alternatywnych i poziomu ich rozwoju
- e) Promowanie dialogu między prawodawcami, organami regulacyjnymi i wszystkimi zainteresowanymi stronami... naukowcami... i grupami zajmującymi się dobrostanem zwierząt w celu ...stosowania metod alternatywnych

(sieć - NETVAL)

Dziękuję za uwagę